

Premiéra zpoza opony

Sherlock Holmes: Vraždy vousatých žen

Slavná čapka, dýmka a londýnská adresa Baker street 221B. To jsou asi první věci, které se vybaví při vzpomínce na nejslavnějšího detektiva Sherlocka Holmese. A právě do pozdně viktoriánské Anglie nás přenesou poslední činoherní premiéra této sezony. Inscenace Sherlock Holmes: Vraždy vousatých žen však není adaptací jednoho z notoricky známých příběhů Arthura Conana Doylea, nýbrž poctou Davida Drábka, úspěšného dramatika, režiséra a dramaturga, tomuto spisovateli a jeho literárnímu hrdinovi. S tajemným detektivním příběhem a společně se svým dvorním skladatelem Darkem Králem se David Drábek vrací po dvaceti letech do Olomouce, poprvé od zániku Studia Hořící žirafy, které společně založili.

David Drábek absolvoval filmovou a divadelní vědu na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Pracoval jako dramaturg činohry Moravského divadla Olomouc a v roce 1993 premiérou jeho hry *Hořící žirafy* odstartovala éra slavného olomouckého divadelního studia. To se v roce 1995 stalo oficiální alternativní scénou Moravského divadla a prošlo jím mnoho hereckých osobností. Drábek stál v čele Studia jako jeho umělecký šéf a kmenový autor a režisér až do jeho rozpadu v roce 2003. Za své hry, kterých napsal více než čtyřicet, získal mnoho prestižních ocenění. Působil jako autor a kmenový režisér v pražském divadle Minor, od sezóny 2008/2009 do sezóny 2016/2017 byl uměleckým šéfem Klicperova divadla v Hradci Králové a nedávno ukončil své angažmá v Městských divadlech pražských.

V souboru už je pouze pár kolegů, kteří pamatují Davida Drábka a jeho slavnou olomouckou éru Studia Hořící žirafy. Pro většinu z nás je to tedy premiérová spolupráce a přesto, že je Drábkův autorský text Sherlocka Holmese stejně svérázný jako pan režisér sám, myslím, že se to všechno krásně potkalo a zatím si to náramně užíváme," říká Roman Vencel, umělecký šéf souboru činohry a zároveň představitel titulní role.

Postava Sherlocka Holmese se poprvé objevila v roce 1887 v novele *Studie v šarlatové* spisovatele Arthura Conana Doylea. Celkově se Sherlock Holmes stal hrdinou 56 detektivních povídek a 4 románů, ve kterých společně s věrným přítelem doktorem Johnem Watsonem řeší zapékavé kriminální případy. A jinak tomu není ani v Drábkově textu z roku 2010. V něm Holmes a Watson odjíždějí do Topshamu v hrabství Devon, kde se snaží vyřešit záhadné vraždy členek sekty Úpěnlivých sester sv. Starosty, jejichž poznávacím znamením je hustý plnovous.

„Jedná se o výpravou dramatickou podívanou s úlevným komediálním nádechem. Baker Street, blata, vousaté jeptišky, včely, démon z temnot, Červená Karkulka, obří slepice, mordy a pití meduňkového čaje," říká David Drábek, autor textu a zároveň režisér inscenace.

„David má velmi osobitý smysl pro humor, na který ale není vůbec těžké přistoupit a naladit se tak na jednu společnou vlnu. Mně osobně je suchý anglický humor velmi blízký stejně jako pichlavé troušení ironických poznámek, takže si troufám říct, že zatím si s Holmesem rozumíme. I tak jsem ale dostal několik domácích úkolů. Například se musím naučit kouřit dýmku, protože Sherlock bez dýmky by byl jako Londýn bez deště. Obstaral jsem si tedy svou vlastní a vždy jednou denně (častěji se jedna dýmka kouřit nesmí) trénuji pod dohledem zkušeného Jarý Krejčího, který je mým dýmkovým koučem," dodává Vencel.

Scénografem je Marek Zákostelecký, kostýmy k inscenaci vytvořila Sylva Zimulová Hanáková.

„Kromě scénické hudby v inscenaci zazní i jedna píseň, kterou bude zpívat sbor jeptišek, tedy vousatých žen. Hudbu jsem složil já a otestoval ji Ondra Ládek alias Xindl X," upřesňuje autor hudby a Drábkův dvorní skladatel Darek Král.

Premiéra se uskuteční v pátek 9. června v 19:00 hodin.

Na slovíčko s ...

... Vilmou Bořkovou

S šéfkou opery Veronikou Kos Loulovou se seznámily na gymnáziu a jen o něco málo později započala i jejich umělecká spolupráce, která nyní pokračuje v Olomouci. S Vilmou Bořkovou, která je v současnosti dramaturgyní operního souboru, jsme si povídali o její cestě k opeře, práci operní dramaturgyně a o tom, co nám opera může dát.

Vilmo, jak ses vlastně dostala k opeře?

Já jsem se dostala k opeře, když mi bylo asi tak devatenáct a bylo to právě přes Veroniku, která mi jednou zavolala, jestli bych nechtěla hrát na švanou učitelku v jednom flashmobu. Flashmob je taková akce, kde se na jednom místě sejdou skupina lidí, v našem případě pěvců, a začne vytvářet nějakou situaci ve veřejném prostoru. Třeba na nádraží, v obchodáku nebo na ulici. Je to takový druh umělecké performance. Tento konkrétní flashmob probíhal v Kavárně Slavia a v jednu chvíli někdo

začal hrát na klavír a operní pěvci tam běhali jako čišníci. A takhle jsme vlastně začínali, že jsme neustále někde narušovali pořádky. Nebo jsme měli operní pěvce převlečené jako bezdomovce. Takže jsme ty lidi, kteří na sebe byli poměrně dost opatrní, převlékali za bezdomovce, a to oblečení jsme tak různě otírali v ulicích, aby v těch rolích bezdomovců byli opravdu věrohodní. Asi se dá říct, že v začátcích to pro nás byl jistý ventil a určitě to nebylo něco, co bychom měli v plánu dělat do konce života. Potřebovali jsme ventilovat to, že se nám opera líbila, to propojení s hudbou nám přišlo strašně krásné, ale úplně zbytečně zkosnatělé. A my jsme se snažili najít odpověď na to, proč to tak je. Veronika potom založila uměleckou skupinu RUN OPERUN, se kterou jsme udělali úplně první open-air inscenaci. Byla to Mozartova *Kouzelná flétna*, na kterou přišlo asi 1 800 lidí, a na to jsme teda vůbec nebyli připravení. Takže jsme tam lítali a drželi ty lidi od světla a orchestru. A dneska se tomu vlastně musím smát, protože jsme podle mě vůbec nevěděli, co děláme. Ale zjistili jsme, že na to diváci chodí a že je o to mediální zájem, což nás trochu překvapilo, ale zároveň jsme si řekli, že když je o to zájem a nás to baví, tak v tom budeme pokračovat.

A opera tě vždycky bavila?

Myslím, že jsme s Veronikou měly k opeře každá hodně jinou cestu. Já jsem studovala herectví na konzervatoři a chtěla jsem dělat činohru. K opeře jsem tehdy měla vlastně až negativní vztah. Měla jsem totiž s operou jednu špatnou zkušenost, kdy mě to strašně nebavilo, a i když ti pěvci asi tehdy zpívali krásně, tak jsem to jako dítě absolutně nedocenila. A pamatuju si, že to pro mě tehdy bylo akorát hrozně dlouhé a nudné. Takže jsem si myslela, že opera prostě taková je. Nicméně už tehdy mě divadlo hrozně fascinovalo, chodila jsem do „dramatáku“ a chvíli jsem pak studovala herectví, u kterého jsem ale asi po roce zjistila, že to vůbec není pro mě a že vlastně vůbec nezvládám stát na jevišti. Takže to bylo takové trochu těžké uvědomění. Tehdy jsem se docela hledala a měla jsem i jistou osobní krizi, což má asi v sedmnácti úplně každý. V tu dobu přišlo rozhodnutí zkusit začít operu dělat jinak. Propojit na jevišti herecký výkon se zpěvem a s hudbou a režijně se zaměřit na zcela nové obrazy, to mi tehdy začalo dávat smysl. Operu jsem začala poslouchat někdy v osmnácti nebo v devatenácti přes největší klasiky a až časem jsem se začala propracovávat k méně známým kusům, přičemž pořad je toho strašně moc k objevování. A dnes už mi u činohry hudba vlastně chybí. Opera má tu výhodu, že se v ní tyto prvky kombinují. V současnosti děláme operní inscenace, které jsou hodně postavené i na činoherním herectví a já si opravdu myslím, že by se mělo začít říkat operní herec a že by se vůbec nemělo říkat operní pěvec, protože to pak naprosto diskvalifikuje herectví, které je hrozně důležité. My už teď na konkurzech vyžadujeme monology a následně práci na herectví. A je to právě proto neuvěřitelně náročné povolání, protože se očekává, že budete perfektně zpívat, ale i perfektně hrát, a mnohdy jsou ta představení ještě dvakrát delší než u činohry. Takže je to opravdu neuvěřitelná zátěž, ale na druhou stranu je to neskutečně opojné, je to vlastně taková droga.

V čem vlastně spočívá tvoje role operní dramaturgyně?

Myslím, že spousta lidí vlastně neví, co dělá dramaturg, a obzvlášť u opery je tato pozice v plenkách. Dramaturgická pozice se skládá z mnoha činností, přičemž některé jsou kreativní a některé zas tolik ne. Lidem se asi nejvíce vybaví, že dramaturg píše program a různé další texty. Oproti činohře pak nejzásadnější rozdíl spočívá v tom, že v opeře máme i hudbu, která také vypráví nějaký příběh, který klidně může jít někdy i proti textu. Takže já jako dramaturg musím zkoumat hudbu i text zvlášť a pak je zkoumat dohromady, najít propojení a souvislosti. A i práce s každým režisérem je úplně jiná. Někdy jsem spíše v pozadí, dívám se čas od času na nějakou zkoušku, abych pak mohla určitým způsobem reflektovat, kam se to posouvá, ale často se setkávám s naprosto jasnou režijní vizí. Je to asi i tím, že oproti činohře se opera režiruje jinak. Velká část kreativní práce se dělá ještě mnohem dřív, než začneme zkoušet. Naopak v pozdější fázi zkoušení, obzvlášť když přijde orchestr, už s tím nejde nic moc dělat. U činohry jsou změny částečně možné i na poslední chvíli. Moje práce tak začíná třeba i rok před začátkem zkoušení kdy se potká inscenační tým a vše společně vymýšlí a dává dohromady. Pak hodně záleží i na tvaru, který děláme. Pokud jde po režijní stránce o klasickou operu, tak je to pro dramaturga trochu lehká práce, protože se věnuje hlavně tomu, že opravuje titulky a připravuje doprovodné texty. My už ale samozřejmě pracujeme trošičku jinak a v tu chvíli nastupuje takový umělecký triumvirát – režisér/ režisérka, dramaturg/dramaturgyně a dirigent/dirigentka. A tento triumvirát se musí nějak domluvit. Dirigent je zodpovědný za hudební nastudování a dramaturg pak funguje jako takový mediátor, pracuje s významem a formou textů, což se podobá činohře, ale zároveň se tam podobným způsobem pracuje i s hudbou. A mimo vznik inscenace dramaturg plánuje sezónu, má na starosti edukační programy a neustále hledá nové výzvy a podněty pro zlepšení umělecké kvality souboru.

Jaký je podle tebe nejzásadnější úkol, který současná opera má?

Reformovat se. Mám pocit, že spousta lidí zaměřuje operu s chráněným dědictvím a hudbu skladatelů často vnímá jako určitou svátost. Ale podívejme se na to, jak se ty opery mnohdy psaly. Třeba právě opera *Titus*. Mozart ji psal v době, kdy měl zhruba půl roku před smrtí, neměl absolutně žádné finance, všem psal o peníze, byl ve velmi špatném zdravotním stavu, měl před premiérou *Kouzelné flétny* a dostal zakázku, kterou měl splnit v opravdu šibeničním termínu. Ale my máme dnes pocit, že to je něco, do čeho se nemůže říznout. A to je názor, ve kterém já vidím trochu nepochopení toho, co je divadlo. Nechci tím nikoho urazit, ale měli bychom operu začít vnímat i v kontextu její historie a vědět, jak mnohdy sami skladatelé k těm operám přistupovali, kolikrát je měnili, kolikrát to po nich někdo upravoval. Například Karel Kovařovic také upravil Janáčkovu *Její pastorkyňu*, protože k ní měl velké výhrady. Přitom se Kovařovicova verze mnohdy hraje i dnes. Takže to nahlížení opery, jako jakéhosi kulturního dědictví zavřeného v muzeu, na které se nesáhá, je za mě velký problém. A možná, že největší výzva je, abychom přesvědčili diváky, aby na nás měli velké nároky, aby chtěli vidět aktuální divadlo, které hraje tady a teď. Protože, jestli chce někdo rekonstrukci inscenace z roku 1988, tak to není problém. My to můžeme prodávat na DVD nebo poslat odkaz, na kterém si to divák přehraje online. Ale tohle není naše práce. Naše práce není dělat rekonstrukce, naše práce je dělat divadlo tady a teď, a diváci by to po nás měli chtít, protože to je přece na divadle to nádherné – síla okamžiku a zážitek tady a teď. Musíme pořád reflektovat současnost, nemůžeme jít mimo proud. A nejde o to vzít operu a udělat jí moderní tým, že pěvce oblečeme do obleků a dáme jim do ruky mobily. Opera nám nabízí mnohem víc. Je nádherná v tom, jak může být obrazová, hudba nám zase hodně napovídá emoce, které se na jevišti odehrávají, a propojování těchto prvků je velmi zajímavé. Nemůžeme ustrnout a divák by to podle mě neměl chtít.

Co nám tedy opera může dát?

V dnešní hektické době opera působí velmi komplexně na naše smysly a můžeme se do ní naprosto ponořit, a podle mého názoru, se u opery krásně přemýšlí o životě a prožívá síla okamžiku. Tak to mám já.

Půjčovna kostýmů

Chystáte kostýmový večírek, vyrážíte na maškarní nebo masopustní slavnosti? Hledáte kostýmy z antiky, středověku, první republiky nebo nějaký retro kousek? Hodila by se vám buřina, cylindr, květinová čelenka nebo líščí uši? Pro všechny případy je vám k dispozici naše půjčovna kostýmů, klobouků, paruk a nábytku.

Před návštěvou doporučujeme telefonickou domluvu.

Kontakt: +420 731 615 548, pujcovna@mdl.cz.

Otevírací doba: úterý a čtvrtek 14:00–18:00 hodin.

Platba pouze v hotovosti.

Více informací na www.moravskedivadlo.cz v sekci Kontakt nebo na Facebooku Půjčovna Moravského divadla Olomouc.

inzerce

VYZNÁNÍ RŮŽÍM
10. – 11. 6. 2023
festival a výstava
v olomouckém rozáriu

floristika a dekorace | program a dílničky pro děti | hudba | gastrozóny | trhy

www.flora-ol.cz

Za oponou 06/2023

Měsíčník Moravského divadla Olomouc

Redakce: Pavlína Dočkalová, Tereza Matějková

Foto na titulní straně: Daniel Schulz (Donaha)

Grafika a sazba brožury: Martin Šavel

Vydává Moravské divadlo Olomouc pro propagační účely zdarma

www.moravskedivadlo.cz · tel.: 585 500 500

David Drábek

**Sherlock Holmes:
Vraždy vousatých žen**

PREMIÉRA 9. ČERVNA 2023 V 19 HODIN

Za oponou

Červen 2023

Moravské divadelní léto

Moravské divadlo
OLOMOUC

festival

15.–28. 6. 2023
Smetanovy sady

PROGRAM FESTIVALU

čt	15. 6.	Balet gala
so	17. 6.	Miniopery – začátek v 10:00 hod.
ne	18. 6.	Splašené nůžky
po	19. 6.	Mamzelle Nitouche / derniéra
út	20. 6.	Dokonalá svatba
čt	22. 6.	Divadelní kvíz – začátek v 19:00 hod.
pá	23. 6.	Stand up Děláme to ve třech
so	24. 6.	Miniopery – začátek v 10:00 hod.
so	24. 6.	Jméno / derniéra
ne	25. 6.	Splašené nůžky
po	26. 6.	Sluha dvou pánů
út	27. 6.	Sluha dvou pánů
st	28. 6.	Noc na Karlštejně

Začátek představení je v 19:30 hod.,
pokud není uvedeno jinak.

Vstupenky lze koupit online
na www.moravskedivadelnileto.cz
nebo v pokladně divadla.

Zřizovatelem Moravského divadla Olomouc je statutární město Olomouc.
Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Olomouckého kraje.

Státní fond kultury ČR

MINISTERSTVO
KULTURY

Olomoucký kraj

OLOMOUC

SPEA Olomouc, s.r.o.
zdravotnické zařízení s lékárnou
nám. Národních hrdinů 769/2, 779 00 Olomouc

Ambulantní zdravotní služby

- **Ambulance specialistů** – interna, diabetologie, kardiologie, endokrinologie, revmatologie, gastroenterologie, oční, ortopedie, chirurgie, kožní, urologie, gynekologie, ORL, alergologie
- **Praktičtí lékaři** pro dospělé a pro děti a dorost
- **Stomatologie**
- **RTG, OPG** – zobrazovací metody, laboratoř **OKBH, CT** – digitální tomografie
- **lékárna**

www.spea.cz - mail: info@spea.cz
tel.: +420585505111
lék. tel.: +420 585505115
ISO 9001:2015; 14001:2015; 15189:2013

Společnost PROFITRUCK BUSINESS s.r.o. je
oficiálním distributorem komunální techniky
v České a Slovenské republice.

Zastupuje společnost Geesink Norba Group a TECME.
Dodává nástavby a vyklápěče vhodné pro svoz komunálního,
průmyslového i bio odpadu a myček na odpadní nádoby.

Nový
RENAULT AUSTRAL

Ateliér
MDO

Červen 2023

1. 6., 12:30

Otevřená zkouška a beseda k inscenaci Sherlock Holmes: Vraždy vousatých žen

David Drábek a Roman Vencel. Dva autoři divadelních her. Dva režiséři. Dvě osobnosti se zkušeností s vedením uměleckého souboru. Jeden v roli režiséra, druhý v hlavní roli jeho autorské hry. Jak vypadá taková spolupráce? Jak si spolu rozumí? A mohli by si úlohy prohodit? Mohl by David Drábek hrát ve hře Romana Vencela? I na to se můžete zeptat na otevřené zkoušce ke hře Davida Drábka *Sherlock Holmes: Vraždy vousatých žen*.

Sraz ve 12:30 ve foyer.

5. 6., 18:15

Dramaturgický úvod k opeře Titus

Inscenace *Titus* vznikla v režijním tandemu Veroniky Kos Loulové a Jiřího Havelky. Jedním z cílů obou režisérů je nabídnout divákům víc než jen klasické zpracování operního kusu. Olomoucký *Titus* se totiž zabývá také tématem vnímání klasického díla v současnosti a zkoumá naše představy o dávné historii. Více vám představí dramaturgyně souboru opery a operety Vilma Bořkovec.

Akce se uskuteční ve foyer.

6. 6., 18:15

Dramaturgický úvod k opeře Modrovousův hrad + beseda po představení

Modrovousův příběh o hledání identity a o vnitřním sváru nekončí posledním tónem opery, ale pokračuje dál v orchestrální skladbě *Tance z Galanty* od Zoltána Kodályho. Jako prolog a epilog rámuje inscenaci dvě Kodályho sborové písně. Temperamentní hudba dvou slavných maďarských skladatelů spolu s poetickými verši Balázse nabízí intimní pohled do duše tajemné legendy, která možná celá staletí zrcadlí naše skryté pocity. Dramaturgický úvod i besedu po představení pro vás připravuje Vilma Bořkovec.

Dramaturgický úvod se uskuteční ve foyer, beseda proběhne po představení na jevišti.

17. 6. a 24. 6., 10:00

Doprovodný program k Minioperám

V rámci Moravského divadelního léta budou dvě červnové soboty ve Smetanových sadech patřit *Minioperám* a našim nejmenším divákům. Kromě představení se můžete těšit také na bohatý doprovodný program, který si pro vás připraví Ateliér MDO. Výtvarné dílničky, focení s herci, malování na obličej, dramatická dílnička a mnoho další skvělé zábavy. Přijďte si s námi užít začátek léta!

22. 6., 19:00

Divadelní kvíz

Máte rádi divadlo? Máte rádi kvízy? Tak přijďte na náš divadelní kvíz pod širým nebem! Těšit se můžete na moderátorské duo ve složení Jana Posníková a Zdeněk Julina. O hudební podkres a ukázky se postará kvartet Ily Dočkalové. Přijďte si s námi užít neformální večer plný divadla, zábavy i vědomostí. Vyzkoušejte si oblíbený formát a soutěžte o divadelní ceny. Vítání jsou jak začátečníci, tak i ostřílení kvízaři. Více informací a návod k přihlášení naleznete na našem webu, cena vstupenky je 90,-.

Moravské divadlo
OLOMOUC

koncert

Koncert s písněmi
Emila Viklického

Moravské divadlo
OLOMOUC

Změny vyhrazeny. Aktuální program naleznete na www.moravskedivadlo.cz. Kontaktní telefon 585 500 500.

Červen
v Moravském

1. čt	19:00 D	● Nabucco / ARTER -50 %	Opera *
	19:00 -	● Teror / Hrajeme v Divadle na Šantovce	Činohra °
4. ne	14:30 NO	● Noc v Benátkách / Rodinné divadlo	Opereta
5. po	19:00 A	● Titus / Dramaturgický úvod od 18:15 hod.	Opera *
6. út	19:00 B	● Modrovousův hrad	Opera ****
		Tance z Galanty/Sbory pro mužské hlasy	
		ARTER -50 %	
		Dramaturgický úvod od 18:15 hod. + beseda po představení	
7. st	19:00 C	● Giselle / ARTER -50 %	Balet
8. čt	18:00 -	● Večer s klasikou ve Vile Primavesi	Koncert
9. pá	19:00 P	● Sherlock Holmes: Vraždy vousatých žen / Premiéra	Činohra
10. so	19:00 X	● Sherlock Holmes: Vraždy vousatých žen	Činohra
11. ne	16:00 ZO	● Giselle	Balet
12. po	19:00 -	● Donaha! / Senioři -30%	Muzikál
13. út	19:00 -	● Donaha! / ARTER -50 %	Muzikál
14. st	19:00 -	● Donaha! / Děníra	Muzikál
15. čt	19:00 E	● Sherlock Holmes: Vraždy vousatých žen	Činohra
18. ne	14:00 -	● Tarzan – král džungle	Baletní pohádka
19. po	19:00 -	● Ryba ve čtyřech / Senioři -30%	Činohra
21. st	19:00 C	● Krvavá svatba / ARTER -50 %	Balet
25. ne	16:00 ZO	● Podskalák	Opereta
27. út	19:00 -	● Hello, Dolly!	Muzikál
28. st	19:00 -	● Královny / Hrajeme v Divadle na Šantovce	Činohra °
29. čt	19:00 -	● Tracyho Tygr	Koncert

* v italském originále s českými titulky
** v českém znění s hudebními čísly v německém originále
*** ve francouzském originále s českými titulky
**** v maďarském originále s českými titulky
° představení bez přestávek

divadle Olomouc